

Vláda nedostatočne reagovala na riziká v rozpočte, odchýlka deficitu v roku 2019 od stanoveného cieľa bola najvyššia od roku 2010

Deficit verejnej správy dosiahol v roku 2019 úroveň 1,30 % HDP, čo znamená **nesplnenie cieľa vyrovnaného hospodárenia s najvyššou odchýlkou od roku 2010**. K zhoršeniu deficitu v prevažnej miere prispelo **naplnenie rizík identifikovaných Radou pre rozpočtovú zodpovednosť (RRZ) v schválenom rozpočte, na ktoré vláda reagovala nedostatočne**.

Rozpočet už v čase jeho schvaľovania obsahoval významné riziká, z ktorých väčšinu RRZ identifikovala aj v predchádzajúcich rokoch a pravidelne sa napĺňali. Ide o riziká, ktoré nie sú dôsledkom neistoty vývoja, ale úprav rozpočtu zameraných na zvýšenie priestoru pre jeho výdavky, čo znižuje realističnosť dosiahnutia stanoveného rozpočtového cieľa. Ivan Šramko, predseda Rady pre rozpočtovú zodpovednosť: *„Riziká neboli počas roka kompenzované neočakávanými pozitívnymi vplyvmi, čo len zvyrazňuje nutnosť zostavovania rozpočtu na základe realistických predpokladov.“*

Vláda reagovala na odchyľovanie sa od rozpočtového cieľa s oneskorením. Realizované kompenzačné opatrenia boli nedostatočné a z časti formálne. MF SR zverejnilo návrh úsporných opatrení až v jeseni 2019, pričom tieto opatrenia nemohli viesť ani k dosiahnutiu pôvodného cieľa, ani k dosiahnutiu deficitu odhadovaného MF SR v čase ich zverejnenia. Ivan Šramko, predseda RRZ: *„Vývoj rozpočtu nebol zo strany vlády dostatočne korigovaný opatreniami, a preto je nutné konštatovať, že vláda nevyvinula významnejšiu snahu o dosiahnutie svojho rozpočtového cieľa.“*

Po zohľadnení vplyvu ekonomického vývoja, jednorazových efektov, úrokových nákladov a ostatných vplyvov **prispeli nové opatrenia prijaté vo verejnej správe k zhoršeniu fiškálnej pozície o 0,5 p.b. HDP. Medziročne sa tak zhoršila aj dlhodobá udržateľnosť verejných financií.**

Hrubý dlh dosiahol úroveň 48,0 % HDP, čo je oproti predpokladom rozpočtu nárast o 0,7 % HDP. Medziročne dlh klesol o 1,5 p.b. HDP, a to najmä v dôsledku zníženia hotovostnej rezervy štátu o 1,2 % HDP. Po zohľadnení nezaokrúhlenej hodnoty dlhu vo výške 47,9996 % HDP to znamená, že dlh prvýkrát od roku 2012 klesol veľmi tesne pod prvú hranicu sankčných pásiem dlhovej brzdy.

Odsúvanie dosiahnutia strednodobého cieľa a opakované neplnenie svojich rozpočtových cieľov napriek dobrým časom sa prejavilo v pomalšom poklese dlhu, ktorého úroveň mohla byť nižšia až o 10 % HDP oproti súčasnému stavu. Ivan Šramko, predseda RRZ: *„Nevyužitie obdobia pozitívneho ekonomického vývoja na výraznejšie zníženie dlhu znamená v čase negatívneho ekonomického vývoja nielen obmedzenia pre rozsah vládnych opatrení na podporu ekonomiky, ale aj výraznejší rast zadlženia s nadväzujúcimi negatívnymi dôsledkami na udržateľnosť verejných financií.“*